

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

เหตุผล

โดยที่การประกอบกิจการหรือการดำเนินการของภาคเอกชนจำนวนมากมีเป้าหมายเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม อันเป็นการประกอบกิจการหรือการดำเนินการเพื่อสังคมซึ่งยังมิได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากภาครัฐเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การช่วยเหลือชุมชนและสังคมของผู้ประกอบกิจการภาคเอกชนในลักษณะดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม สมควรกำหนดมาตรการในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการจากภาคเอกชนเข้ามาประกอบกิจการหรือดำเนินการเพื่อสังคมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งกำหนดให้มีการประสานงาน การสนับสนุน และให้ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อมได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเหมาะสมและยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
แห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการ
ของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

วิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๖ วิสาหกิจเพื่อสังคมใดที่จะขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ต้องยื่น
คำขอจดทะเบียนต่อสำนักงาน โดยคำขอจดทะเบียนนั้นต้องประกอบด้วยรายการตามที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อกิจการและที่ตั้งของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๒) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

(๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทนวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๔) หนังสือเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมและรายละเอียดของกิจการ

ในกรณีที่บุคคลประสงค์จะประกอบกิจการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมประเภทที่ไม่ประสงค์
จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำให้สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ได้ โดยให้ถือว่าวัตถุประสงค์ในการนำผลกำไรกลับไปใช้ในการขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมาย
ทางสังคม หรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม หรือผู้ให้บริการเป็นการแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น

มาตรา ๗ เมื่อสำนักงานได้รับคำขอจดทะเบียนและเห็นว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ยื่นคำขอ
จดทะเบียนมีลักษณะและวัตถุประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้สำนักงาน
รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้น โดยจะต้องมีคำว่า
“วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบในชื่อกิจการตามใบสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนดังกล่าว

มาตรา ๘ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” หรือมีอักษรหรือเครื่องหมาย
ซึ่งสื่อความหมายในทำนองเดียวกัน ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้
บริการ หรือการอื่น ๆ ของภาคเอกชน เว้นแต่เป็นผู้ได้รับการจดทะเบียนตามมาตรา ๗ หรือเป็นผู้ได้รับ
อนุญาตเป็นหนังสือจากสำนักงาน

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ
เงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๙ วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗ และเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม
ประเภทที่ไม่มีข้อตกลงห้ามปันผลกำไรแก่ผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วน จะสามารถปันผลกำไรโดยยังคงได้รับ

การส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ได้หรือไม่เพียงไร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้จดทะเบียนต่อ
สำนักงานและประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งความประสงค์ที่จะดำเนินกิจการต่อไป

(๒) รายงานผลประกอบกิจการตลอดจนรายงานการรับและจ่ายเงินประจำปีต่อ
สำนักงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดไม่ดำเนินการตามวรรคสองเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน ให้สำนักงาน
มีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน
ถ้าไม่มีการดำเนินการตามคำเตือนดังกล่าว ให้สำนักงานดำเนินการถอนชื่อออกจากทะเบียน

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดประสงค์จะเลิกกิจการให้แจ้งสำนักงานทราบภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่เลิกกิจการ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า
“ควส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน
กรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวง
มหาดไทย ปลัดกระทรวงเศรษฐกิจดิจิทัล ประธานสภาหอการค้าไทย ประธานสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ประกอบการเพื่อ
สังคมไม่น้อยกว่าสามคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ โดยจะต้องมาจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้าน
การเงินการลงทุน ด้านกฎหมาย ด้านสื่อสารมวลชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการตลาดหรือด้านการออกแบบ
ด้านละไม่เกินหนึ่งคน และเป็นบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการประจำไม่น้อยกว่าสามคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน
ในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และแผนแม่บทการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ

(๒) ให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการสนับสนุนและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายยุทธศาสตร์และแผนแม่บทอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการใช้ไปในทางเดียวกัน และสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๕) ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุน หรือให้คำแนะนำแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการจดทะเบียนก่อตั้งนิติบุคคล หรือการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๖) เสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับโดยเร็ว ตลอดจนเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย

(๗) ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมถึงการกำหนดนโยบายการบริหารงานและให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

(๘) ให้ความเห็นเสนอต่อนายกรัฐมนตรีในการแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ

(๙) ออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว และในการนี้ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการหรือกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมในคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมถ้ามีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการ จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการ มอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔-๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุม หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สวส.” เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาแนวทางกำหนดประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคม และวิสาหกิจเพื่อสังคมที่สมควรได้รับการส่งเสริม รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยต่อคณะกรรมการ

(๒) พิจารณารับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อรับรองสถานภาพการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากมาตรการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนด้านการเงิน และประสานความร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจเพื่อให้บริการรับฝากเงิน ให้กู้ยืม ค้ำประกัน หรือให้บริการทางการเงินอื่นแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) ประชาสัมพันธ์ ให้การสนับสนุน และคำแนะนำแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้ได้ทราบถึงนโยบาย ประกาศ และหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนให้บริการฝึกอบรม สัมมนา หรือการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมให้สามารถพัฒนาการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลและรายงานสถานการณ์วิสาหกิจเพื่อสังคมของประเทศ

(๖) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ เกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการดำเนินการให้มีกฎหมายใหม่ แก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๗) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

กิจการของสำนักงาน ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๑๙ สำนักงาน มีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๘ และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) จัดให้ได้มา ถิ่นกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๒) กู้ยืมเงิน หรือลงทุน ทั้งนี้ เพื่อการวิจัย พัฒนา และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
- (๓) เข้าร่วมกิจการ หรือถือหุ้นของวิสาหกิจเพื่อสังคมบางประเภท
- (๔) ร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
- (๕) รับค่าตอบแทนและค่าบริการในการให้บริการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของสำนักงานรวมทั้งทำความตกลงกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น
- (๖) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

การกู้ยืมเงิน การลงทุน หรือการเข้าร่วมกิจการหรือถือหุ้นตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

มาตรา ๒๐ ทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงานประกอบด้วย

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๕๖ ๓๔
- (๒) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๓) ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ตามมาตรา ๑๙ (๑)
- (๔) ค่าตอบแทนและค่าบริการตามมาตรา ๑๙ (๕)
- (๕) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน

มาตรา ๒๑ ให้ผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงาน ซึ่งตรงต่อคณะกรรมการมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของสำนักงานและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงาน และลูกจ้างในสำนักงาน โดยอาจมีรองผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่คณะกรรมการคัดเลือก หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้อำนวยการตามวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่น ตามที่คณะกรรมการกำหนด ผู้อำนวยการมีอำนาจแต่งตั้งรองผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม
- (๒) เป็นผู้สามารถปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา
- (๓) อายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
- (๔) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

มาตรา ๒๓ ให้ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้

ในกรณีที่ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง ให้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๐
ภายในหกสิบวัน

เมื่อผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งด้วย
เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้คณะกรรมการ
แต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการเป็นผู้รักษาการแทน
แต่ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงาน
ของสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐/๑ ๒๒
- (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้
ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ระเบียบ หรือ
ประกาศของคณะกรรมการ
- (๒) บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในสังกัดสำนักงานทุกตำแหน่ง ดำเนินการเกี่ยวกับการ
บริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณและการบริหารด้านอื่นของสำนักงาน ตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย
นโยบาย มติ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๖ เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการให้คณะกรรมการ
กำหนดตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวข้อง
กับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

มาตรา ๒๘ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด

การบัญชีของสำนักงานให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ
กำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน
ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ให้สำนักงานจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้สำนักงานทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาด้วย

หมวด ๔

การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมระดับปฐมภูมิในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการจัดตั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับขบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้าน ไม่ว่าจะการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด ทั้งนี้ เพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับปฐมภูมิมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้วอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการประกอบกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของกิจการ การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบที่ทันสมัยตามความต้องการของตลาด การร่วมมือซึ่งกันและกัน หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับที่สูงยิ่งขึ้น

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่วิสาหกิจเพื่อสังคมประสงค์จะรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสภาวิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งมีสถานภาพเป็นองค์กรภาคเอกชน ประกอบด้วยกรรมการและสมาชิกที่มาจากผู้แทนวิสาหกิจเพื่อสังคมและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อเป็นองค์กรเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้คณะกรรมการให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างสภาวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือภาคธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการดำเนินการของวิสาหกิจเพื่อสังคมเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์และการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้า หรือการรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการ

เพื่อให้สินค้าหรือบริการของกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นที่เชื่อถือ รวมทั้งปลอดภัยต่อผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ

ในการส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือแก่กิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในการขอจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า หรือให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ความคุ้มครองแก่สินค้าหรือบริการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๓ ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการที่คณะกรรมการจัดให้มีขึ้นตามหมวดนี้ และให้หน่วยงานของรัฐที่มีหลักสูตรการศึกษาอบรมในทุกระดับชั้นต้องมีการให้ความรู้และให้ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีดำเนินการหรือประกอบกิจการเพื่อสังคม

(๒) ให้การส่งเสริมและสนับสนุน หรือประสานกับธนาคารซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนแก่กิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนในการขยายกิจการในระยะเริ่มต้น

(๓) ส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยนวัตกรรมสังคมมาใช้ประโยชน์ และจัดให้มีการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ และเป็นไปตามความต้องการของกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมน การถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีด้านการผลิตหรือการตลาด การฝึกอบรมด้านการจัดการ การบัญชี ภาษีอากร

(๔) เสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหรือการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๕) ดำเนินการในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมใดกระทำการโดยไม่สุจริต เพื่อให้มีสิทธิได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนตามหมวดนี้ หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิประโยชน์ที่ได้ให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยจะกำหนดระยะเวลาไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การที่วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับการส่งเสริมฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขนั้นมิได้เป็นการกระทำโดยจงใจ จะสั่งให้สำนักงานเตือนเป็นหนังสือให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขภายในเวลาที่กำหนดก่อนก็ได้ แต่เมื่อพ้นกำหนดเวลานั้นแล้ววิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นยังมีได้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรตัดการส่งเสริมหรือสนับสนุนและเพิกถอนสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานแจ้งรายชื่อวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้น ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม หรือที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องสิทธิ

และประโยชน์ตามหมวดนี้ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดกำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคม ต้องดำเนินการใดอันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควรคณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวแก่วิสาหกิจเพื่อสังคมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กร มหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตาม**มาตรา ๔๘** แล้วไม่บรรลุผล ให้คณะกรรมการ เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้โอนบรรดาพนักงาน ลูกจ้าง ทรัพย์สิน หนี้สิน ตลอดจนภาระผูกพันของสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ ซึ่งตั้งภายใต้ระเบียบกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยกว่าจัดตั้งสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก่สำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมตามระเบียบกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้อง ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” หรือมีอักษรหรือเครื่องหมาย ซึ่งสื่อ ความหมายในทำนองเดียวกัน ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้า

การให้บริการ หรือการอื่นๆ ของภาคเอกชนอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา ให้
ขอรับอนุญาตให้ถูกต้องตามมาตรา ๖ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๒ กิจกรรมที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมตาม
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถือว่าได้รับการขึ้น
ทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้